

Nr 365.

Av herrar **Pettersson** i Dahl och **Andersson** i Falkenberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 198, angående vissa anslag till hovrätterna, häradsrätterna och vatten-domstolarna.

I det av 1937 års domsagoutredning avgivna betänkandet med förslag till omorganisation av domsagoförvaltningen samt löne reglering för domsagopersonalen blev vid lönegruppsindelningen av domsagorna Hallands mellersta domsaga placerad i förslaget lönegrupp III i likhet med vad som blev fallet med länets norra domsaga, under det att länets södra domsaga placerades i närmast högre lönegrupp (IV).

I det yttrande till Göta hovrätt, som i anledning av nämnda betänkande avgavs av häradshövdingen i Hallands mellersta domsaga, hemställdes att hovrätten ville i sitt underdåniga utlåtande över betänkandet tillstyrka, att domsagan i avlöningshänseende placerades i förslaget lönegrupp IV eller, om förslaget underkastades ändring beträffande den allmänna gruppindelningen, i en mot den nyssnämnda svarande lönegrupp. Därvid anförde häradshövdingen bland annat följande:

»Sedan mycket länge har Hallands mellersta domsaga ansetts och även varit jämbördig med länets södra domsaga ur såväl arbets- som inkomstsynpunkt. Om någon skillnad kunnat påvisas, har det varit mellersta domsagan som vägt tyngst i båda avseendena. Det vore därför ägnat att förvåna att Utredningen placerat denna domsaga i lägre lönegrupp än den södra domsagan. Belägg för det rättvisa i en sådan placering synes mig icke kunna hämtas ur de av Utredningen efter statistiska uppgifter gjorda sammanställningarna över nettobehållningen i rikets domsagor och arbetsbördan i desamma.

Det förefaller som om Utredningen underskattat den ökning av arbetsbördan i Hallands mellersta domsaga som från och med den 1 januari 1938 inträtt genom staden Falkenbergs införlivande med domsagan i judiciellt hänseende.

— — — — Stadens invånarantal den 31 december 1938 var 6 654, och genom tillförandet av detta antal har domsagans folkmängd blivit ungefär densamma som i södra domsagan. Uppenbart torde vara att ökningen av folkmängd innebär så mycket större arbetsökning som det nytillkomna invånarantalet hänför sig till ett enda samhälle. Antalet rena inskrivningsärenden för staden var under 1939 omkring 370 och antalet grava-

tionsbevis omkring 160. Härvid bör anmärkas att jordförhållandena inom staden äro delvis mycket svårutredda och stadens fastighetsböcker synnerligen oöverskådligt förda. En tidsödande nyuppläggning av fastighetsböckerna för staden blir ofrånkomlig, sedan fastighetsboksarbetet för domsagan i övrigt hunnit avslutas.

Att antalet jorddelningsmål och -ärenden särskilt under 1937 varit större i södra domsagan än i den mellersta torde bero av den förut anmärkta tillfälligtvis livligare jordstyckningen inom förstnämnda domsaga. Ägodelningsmålens antal är som oftast skiftande olika år. Sålunda har i mellersta domsagan innevarande år en väsentlig ökning inträffat — — — — — Vad lagsökningsmålen angår äro de, såsom sammanställningen visar, talrikare i mellersta domsagan än i den södra.

Om man jämför Hallands mellersta domsaga jämväl med länets tredje domsaga, Hallands norra, och därvid lägger till grund Utredningens uppgifter rörande domsagorna, torde det vara iögonfallande att den av mig förvaltade domsagan bör, i motsats till vad Utredningen föreslagit, placeras i högre lönegrupp än den norra domsagan. Också med bortseende från statistiska uppgifter är det en känd sak att sistnämnda domsaga är avsevärt mera lättskött än mellersta domsagan.

Göta hovrätt tillstyrkte i sitt underdåniga utlåtande över domsagoutredningens betänkande, att Hallands mellersta domsaga placerades i lönegrupp IV. Det oaktat blev domsagan enligt det förslag till lönegruppsindelning av domsagorna, som åtföljde Kungl. Maj:ts proposition nr 252 till 1942 års riksdag angående omorganisation av domsagoförvaltningen m. m., hänförd till lönegrupp III i överensstämmelse med det av domsagoutredningen avgivna förslaget; och härutinnan har någon ändring icke vidtagits i Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition nr 198 angående vissa anslag till hovrätterna, häradsrätterna och vattendomstolarna.

Redan vad härads hövdingen i Hallands mellersta domsaga på sätt ovan återgivits i sitt yttrande andragit torde giva vid handen, att nämnda domsaga bör vid fastställandet av domsagornas gruppindelning placeras i samma lönegrupp som länets södra domsaga, eller i grupp IV. Och för oss, vilka i olika hänseenden äga god kännedom om förhållandena såväl inom förstnämnda domsaga som inom länet i dess helhet, synes det uppenbart att en dylik placering rättvisligen bör ske. Mellersta domsagan omfattar en del av Hallands län som i fråga om jordbruk, affärsverksamhet och allmän samfärdsel föga eller i intet är underlägsen den av södra domsagan omfattade länsdelen. Falkenbergs stad rymmer inom sig icke obetydlig

industri och är stadd i jämn utveckling; och helt visst har stadens införlivande i judiciellt hänseende med domsagan från och med 1938 tillfört denna en avsevärd arbetsökning, vilken vid tiden för domsagoutredningens undersökning i början av nämnda år icke kunnat tillförlitligt beräknas. Enligt vad vi inhämtat har ock den domsagan tillförda arbetsökningen under de därefter förflutna åren blivit alltmer framträdande såväl beträffande rättegångsmålen beskaffenhet som i fråga om fastighetsförhållandena inom staden, vilka sistnämnda medfört en särskild tyngd över inskrivningsärenden, gravationsbevis och ärenden rörande sammanläggning av fastigheter m. m. Anmärkas bör även att stadens införlivande med domsagan föranlett bestämmelser om hållande av sammanlagt tolv tingsammansattnar med tremansnämnd årligen inom det tingslag, till vilket staden hänförts.

Ytterligare vilja vi framhålla att under den nyligen (1941) verkställda utredningen rörande Varbergs stads ifrågasatta förenande i judiciellt hänseende med domsagan såväl av utredningsmannen som i avgivna yttranden i ärendet framhölls, att storleken av och den redan befintliga arbetsbördan i Hallands mellersta domsaga omöjliggjorde stadens förenande med nämnda domsaga utan genomgripande omläggning av tingslagsförhållandena och väsentlig förstärkning av arbetskrafterna i domsagan.

Den i Kungl. Maj:ts föreliggande proposition verkställda gruppindelningen torde lämna åtskilliga jämförelseobjekt vid bestämmandet av ett rättvist placerande i avlöningshänseende av den nu ifrågavarande domsagan. Såsom sådana vilja vi här endast framhålla Sunnervikens domsaga inom Göta hovrätts samt Ingelstads och Järrestads domsaga inom Skånska hovrättens jurisdiktionsområde. Att dessa båda domsagor placerats i lönegrupp IV lär uteslutande hava föranletts därav att i fråga om den förra domsagan Lysekils stad med 5 226 invånare redan lagts under landsrätt och i fråga om den senare enahanda åtgärd inom den närmaste framtiden kommer att vidtagas beträffande staden Simrishamn med 2 791 invånare. Ojämnheten i lönegruppsplacering är särskilt framträdande vid en jämförelse med den sist omnämnda domsagan.

Motionen har icke förestavats av önskan att bereda den nuvarande innehavaren av häradshövdingämbetet i Hallands mellersta domsaga ökade löneförmåner efter domsagoförvaltningens omorganisation. Om domsagan hänföres till lönegrupp IV i stället för lönegrupp III, innebär detta en löneförstärkning av ytterligare 1 250 kronor för år. Men enligt Kungl. Maj:ts nu avlåtna proposition skulle vid domsagans placering i lönegrupp III utgå en övergångsersättning, vars första årsbelopp satts till 1 177 kronor; och med hänsyn till den relativt korta tjänstetid som efter den 1 juli 1943 skulle återstå för den nuvarande tjänsteinnehavaren bleve skillnaden i löneförmåner enligt de båda alternativen skäligen obetydlig. I hän-

delse av domsagans uppflyttning till lönegrupp IV skulle givetvis berörda övergångsersättning komma att helt bortfalla. — Vi hava emellertid med bortseende från dylika hänsyn funnit Hallands mellersta domsagas storlek och beskaffenhet i övrigt rättvisligen kräva att densamma erhåller placering i högre lönegrupp än som skett enligt Kungl. Maj:ts föreliggande proposition. Om dylik placering av domsagan icke nu verkställes, torde med den motivering, som i propositionen använts i fråga om eventuell uppflyttning av domsaga från en lönegrupp till en högre, någon ändring framdeles näppeligen stå att vinna.

På grund av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen ville vid bestämmandet av den ram, inom vilken Kungl. Maj:t har att fastställa domsagornas gruppindelning, föreskriva, att Hallands mellersta domsaga skall hänföras till lönegrupp IV, samt göra det uttalande beträffande antalet domsagor inom vederbörande lönegrupp m. m., som härav påkallas.

Stockholm den 5 maj 1943.

Anders Pettersson
i Dahl.

Anders Andersson,
Falkenberg.
